

**G O D I Š N J A K
G R A D S K O G
M U Z E J A**

broj 5

V A R A Ž D I N 1975

Redakcijski odbor:
ILIJANIĆ prof. Mira, KOŠČEC prof. Ružica, KURTALJ Ivan, TOMIČIĆ prof. Jasna

Odgovorni urednik:
RUNJAK prof. Josip

u povodu 50. godišnjice Gradskog muzeja Varaždin

Prijevod:
prof. dr. Uroić Marija (njemački), dr. Ivy Kugli-Lentić (njemački),
mr. Vitomir Belaj (njemački), Šimek prof. Marina (njemački), Rihtarić Mirena (ruski)

Lektura:
Paska prof. Bosiljka
Za sadržaj članka odgovorni su autori

ČASOPIS TISKAN U 1000 PRIMJERAKA UZ POMOĆ SIZ-a ZA KULTURU OPĆINE VARAŽDIN

T i s a k: Novinsko izdavačko i štamparsko poduzeće Varaždin

JASNA TOMIČIĆ

ZBIRKA STAKLA GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN

U dvije prostorije 1. kata južnog trakta Starog grada smještena je mala, ali vrlo vrijedna zbirka stakla. Po prvi put prezentirana je kompletno posjetiocima povodom proslave 40. godišnjice muzeja. Iako lokalnog karaktera, mnogi od 230 sakupljenih predmeta predstavljaju prave raritete ne samo za naše uže područje, već i šire, dok ostali daju pregled staklarske umjetnosti domaćih i stranih radionica 19. st. Najveći dio ove zbirke nastao je poklonima varaždinskih građana, dok je jedan dio otkupljen. U sklopu ove zbirke treba istaći one koji su sakupljeni požrtvovnošću entuzijasta Srećka Jacominija i dr Nikole Pečornika. Zasebnu vrijednu cjelinu čine predmeti iz dvorca Maruševca koji nam prezentiraju umjetnost Murana u drugoj polovici 19. st. Ovim prilogom obuhvaćeni su samo najvredniji predmeti zbirke u obliku kataloga, podijeljeni na stoljeća i radionice.

I

Davno prije, još u III tisućljeću pr. n. e. prave Egipćani prve proizvode iz guste staklene paste. Bio je to uglavnom nakit, da bi od II tisućljeća počeli raditi prve staklene posude, plastiku i pločice.

Pronalazak duhaljke, tog tako važnog instrumenta kod proizvodnje staklenih predmeta, vjerojatno je uslijedio već u I tisućljeću pr. n. e. i to u Siriji.

U vrijeme Rima neobično cvate proizvodnja stakla, pa tada dolazi i do otkrića prozirnog stakla te mnogih drugih tehinka u kojima se još i danas radi.

Nakon propasti Rimskog carstva nemamo više tako masovnu proizvodnju, već rade samo pojedine radionice na Zapadu i Istoku.

Tokom srednjeg vijeka proizvodi se za crkvene prozore staklo u boji, no pravi procvat proizvodnje stakla počinje u 15. stoljeću u Italiji (Murano) pa zatim i po cijeloj srednjoj Evropi.

Od tog ponovnog procvata, pa sve do danas, javljaju se mnoge radionice po cijeloj Evropi, obnavljaju se stare antikne tehnike i pronalaze nove. Staklo, prvo privilegija dvora i feudalca, postat će s vremenom svakodnevni predmet svih klasa.

Iz velikog niza anonimnih umjetnika staklara povijest nam je ipak ostavila imena onih najvećih i najpoznatijih: Schaper, Lehmann, Mildner, Mohn, Kothgasser i drugi.

Konačno mehanizacijom i novim tehničkim dostignućima pojednostavlja se proizvodnja, tako da staklo više nije predmet luksuza, već naš svakodnevni predmet.

Na teritorijalnom području današnje Hrvatske u doba rimske dominacije postojale su staklane, no to će rasvijetliti buduća istraživanja.

Među prvim staklanama, koje se javljaju u Hrvatskoj, svakako je staklana »Perlasdorf« u Gorskom Kotaru, koja radi u prvoj polovini XVIII stoljeća, i to uglavnom prozorsko staklo, te neke manje predmete. Staklana Čeha Holuba iz Sušice (1764 — poč. XIX stoljeća) uspjela je svoje proizvode plasirati i na stranom tržištu, i to svakako zbog svoje kvalitete.

Tokom XIX stoljeća osniva se viša staklana: Mrzla Vodica, Ivanovo polje, Jankovac, Mirin dol, Zvečevo, Osredok. Proizvodi tih staklana neobično su kvalitetni, pa često prilikom izložbi u inozemstvu ostaju zapaženi. Majstori su uglavnom stranci, ali kao pomoćnici radi i domaće stanovništvo koje se tako upoznaje proizvodnjom.

Prilikom mog rada na obradi stakla u Gradskom muzeju Varaždin i upoznavanja s literaturom saznala sam za podatak do kojeg je svojim naučnim radom došla Miroslava Despot, i to da su postojale staklane u blizini Varaždinskih Toplica i Trakošćanu. Nažalost, usprkos mom informiranju o tim staklanama u Historijskom arhivu Varaždin, nisam ništa o tome saznala. Svakako bi za naš muzej bilo od velike važnosti da među našim predmetima pronađemo radove baš tih staklana. Daljnjim istraživanjem možda će se pronaći više podataka u vezi tih staklana te tako rasvijetliti problem staklarske industrije na ovom području.

XVI i XVII stoljeće

Veliki cvat doživljava umjetnost stakla u Maranu u XV stoljeću. Proizvodi se divno bezbojno tanko staklo koje se razlikuje od onoga koje je proizvedeno u svim kasnijim radionicama po cijeloj Evropi, i ne samo po čistoći, već i po formi kod koje se točno osjeća dijeljenje djelova posude: baza, noga, kupa. Javlja se mnoge nove tehnike i obnavljaju stare antikne.

Iz Murana, uprkos smrtnoj kazni, širi se staklarska umjetnost po cijeloj Evropi.

U Čehoslovačkoj u XVI stoljeću postoje već 34 staklarske radionice. 1571. godine izdan je i zakon o staklarstvu. Od druge polovine XVI stoljeća javljaju se dinastije staklara: iz Waldheima Friedrich i Schürer, iz Grünwalda Wander i drugi.

1. Vrč

Svijetlo sivo staklo, puhano

Visina 199 mm, ϕ otvora 115 mm

Baza vrča je u obliku stošca čije se strane blago spuštaju prema malo zadebljalom rubu. S donje strane vidi se kako je staklo kidano od duhaljke. Kupu od baze dijeli noga u obliku malog valovito ukrašenog balustra posipanog zlatnim prahom. Iznad i ispod balustra je uski

obli prsten. Kupa profilirana s dvanaest rebara širi se prema usnom otvoru.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Predmet je dobro sačuvan.

Blješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Literatura: »Journal of Glass Studies« — The Corning Museum of Glass, Nev York

Češka, XVI stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1055, Sl. 22)

2. Košarica

Svijetlo sivo prozirno staklo, puhano

Visina 71 mm, ϕ otvora 89 mm

Baza je u obliku nepravilnog malog stošca zadebljalog na rubu. Baza je naknadno priljepljena na gornji dio košarice. Gornji rub košarice je od svijetlo zelenog stakla. Od gornjeg ruba košarica se sužuje, zatim naglo širi da bi se suzila prema bazi. Plašt košarice rebrasto je profiliran. Na gornjem rubu su dvije uške u koje je utaknuta tordirana drška. Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka. Košarica je dobro sačuvana.

Literatura: Schlosser: Das Glas

Murano, XVI—XVII stoljeće

Gradski muzej Varaždin, (Inv. br. 1049)

XVIII stoljeće

U XVIII stoljeću u češkoj posude ukrašavaju mnogim ukrasima, kao trake, girlande, lišće. Od jednostavnijih ukrasa ide se sve k bogatijim i kapricioznijima, tako da je kupa uvijek ukrašena ornamentalnim i figuralnim prikazima. Upotrebljavaju se i obnavljaju mnoge stare tehnike: Zwischen-golddekor, Schwarzlot, fondi d'oro.

Njemačko staklo nikada nije doseglo kvalitet češkog. Česti ukras je emajl.

3. Vrč s poklopcem

Bezbojno prozirno staklo, brušeno

Visina 340 mm, ϕ otvora 93 mm

Vrč stoji na plitkoj bazi bogato ukrašenoj lisnatim ornamentom. Noga vrča sastoji se od nekoliko prstenova i dva bulstra između kojih je tordirani balustar, koji u staklenoj masi ima crvenu staklenu nit. Nad tom bogatom nogom stoji kupa koja se prema gornjem otvoru blago širi. Plašt kupe ukrašen je lisnatim ornamentom, kartušom u kojoj se vidi prikaz jelena, sunca i cvijeta, te natpisom pisanim kapitalom.

ICWM
SSTILL
LCE
ON

Poklopac vrča ukrašen je bogatim lisnatim ornamentom.
Stanje: Vrč je okrhnut na jednom mjestu, inače dobro sačuvan.
Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Nikole Pečornika Varaždin.
Literatura: Jiřík, Česke sklo
Češka, prva polovina XVIII stoljeća
Varaždin, Gradski muzej, (Inv. br. 2020, Sl. 23)

4. Č a š a

Bezbojno prozirno staklo, brušeno
Visina 83 mm, ϕ otvora 68 mm
Od baze čaša se blago širi prema usnom otvoru. Donje partije plašta ukrašene su rebrima, dok je dio plašta ispod gornjeg ruba obogaćen trakama, polukružnicama, mrežom i cvjetovima.
Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.
Literatura: Schlosser, Das Glas
Češka, XVIII stoljeće
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1141)

5. Č a š a

Prozirno bezbojno staklo, oslikano emajlom, brušeno
Visina 95 mm, ϕ otvora 75 mm
Od baze plašt brušen u 16 polja širi se prema pozlaćenom usnom rubu. Na samom plaštu prikazana su dva plemića u razgovoru, a njima na lijevo vide se obrisi dvorca. Paysage je pretvoren u rocaille.
Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.
Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Platzer
Literatura: Jiřík, Česko sklo
Češka, XVIII stoljeće
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1126)

6. Č a š a

Prozirno bezbojno staklo, oslikano emajlom, brušeno
Visina 95 mm, ϕ otvora 75 mm
Od baze plašt brušen u 16 polja širi se prema pozlaćenom usnom rubu. Na jednoj strani plašta prikazana su dva plemića u razgovoru. Lijevi plemić sjedi na klupi. Desno od figura naziru se obrisi dvora. Lijevo od klupe je drvo koje u podnožju ima ukrase rocailla.
Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Boja i pozlata mjestimice su oštećeni.
Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Platzer
Literatura: Jiřík, Česko sklo
Češka, XVIII stoljeće
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1126a Sl. 24)

7. V r č i ć

Prozirno bezbojno staklo, puhanu
Visina 82 mm, ϕ otvora 15 mm

Vrčić stoji na okrugloj pločastoj bazi okovanoj kositrom. Nad sasma malom okruglom nogom diže se kruškoliki oblik vrča. Gornji dio vrča ima blago profilirana rebra. Ručka vrčića savinuta je u obliku slova S, a ukrašena je s dvije užljebine. Na gornjem dijelu ručke nalazi se stepenasto profiliran kositreni poklopac s ugraviranim inicijalima. Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Dobro sačuvan.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.

Literatura: Schlosser, Das Glas

Njemačka, XVIII stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1089)

8. Vrč

Prozirno bezbojno staklo, brušeno

Visina 219 mm, ϕ otvora 40 mm

Baza vrča stožastog je oblika i s njene donje strane vidi se kako je kidano od duhaljke. Nad bazom diže se kruškoliki oblik vrča koji na trbušastom dijelu plašta ima vegetabilne i ornamentalne ukrase. Ručka je savinuta u obliku slova S. Na nju je pričvršćen kositreni profilirani poklopac.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Dobro sačuvano.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Bombelles

Literatura: Schlosser, Das Glas

Njemačka, XVIII stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1071)

9. Jelen

Prozirno bezbojno staklo, puhano

Visina 255 mm, ϕ baze 24 mm

Ovaj lijepo oblikovan jelen nastavlja se na nepravilnu cilindričnu cijev koja završava malo izbočenim prstenom. Oči jelena od crvenog prozirnog stakla naknadno su nalijepljene.

Stanje: U staklenoj masi vidi se mnogo mjehurića zraka i zrnca pijeska. Rogovi jelena su prilično oštećeni, kao i dio oko repa gdje je voskom nalijepljen metalni pisak.

Bilješka: Takav jelen stavlja se u čašu ili vrč, pa bi se kroz otvor u njušci ili kod repa polako srkala sadržina iz posude. Ovaj predmet potječe iz zbirke Petronija, Varaždin

Literatura: Schlosser, Das Glas

Njemačka, XVIII stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1112)

10. Bilikum

Prozirno svijetlo zeleno staklo, puhano

Visina 230 mm, ϕ otvora 76 mm

Bilikum stoji na maloj nepravilno oblikovanoj stožastoj bazi. Tijelo

bilikuma je u obliku kruške u koju je utaknuta šuplja cijev, a ta se nastavlja u ručku koja na kraju ima otvor. Od gornjeg ruba bilikuma diže se pet profiliranih traka čiji krajevi čine cvijet. I ručka bilikuma ukrašena je nazupačnom trakom.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka. Posuda je na više mjesta napuknuta.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Borsos, Glassmaking in old Hungary

Rustični rad XVIII stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1113)

11. Bilikum

Svijetlo zeleno staklo

Visina 348 mm, ϕ otvora 18 mm

Bilikum je u obliku malog žezla. Štap je pri dnu zaobljen, pa ukrašen s tri tamnomodre valovite trake. Kuglu od štapa također dijeli jedna valovita traka. Na kuglu su nalijepljena četiri tamnomodra cvjetića. Bilikum je nesimetričan.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Dobro očuvan.

Bilješka: Nepoznata provenijenca

Literatura: Schlosser, Das Glas

Njemačka, XVIII stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1102)

12. Bilikum

Bezbojno prozirno staklo, puhano, ukrasi formirani štipaljkom

Visina 32 mm, duljna 218 mm

Ovaj bilikum u obliku neke čudne ribe stajao je na tri male noge. Oči su od crvenog prozirnog stakla. Kod ustiju je otvor. Na gornjem dijelu tijela izvučen je otvor u obliku malog grla.

Stanje: U staklenoj masi vidi se mnogo mjehurića zraka i zrnca pijeska. Jedna noga je okrhnuta, te dio oko ušiju.

Bilješka: Nepoznata provenijenca

Literatura: Schlosser, Das Glas

Njemačka, XVIII stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1096)

13. Čaša

Bezbojno prozirno staklo, trake iz modrog stakla, emajl.

Visina 106 mm, ϕ 84 mm

Čaša cilindričnog oblika, samo je kod baze uvučena i profilirana malim rebrima. Usni rub te rub baze od modrog su stakla. Na tom plaštu niže se jednostavni, čak nespretni crteži u emajlu. Kod prvog prikaza vidi se brežuljak s kulom na kojoj se vije crvena zastava. Lijevo je drvo, desno lav koji drži natpis: MARCO VENIS. Ispod cijelog prikaza je slijedeći natpis: TERMINO LI 12 MAGIO 1797 PAX

TIBI MARCE G. M. Kod drugog prikaza vidi se lik žene s bakljom u crveno-bijeloj-modroj mandorli oko koje je natpis: LIBERTE — EGALIT, dok je ispod cijele scene ovaj natpis: PRINCIPIO LI 16 MAGIO 1797. Treći prikaz je austrijski grb s natpisom: PRINCIPIO LI 19 GIENARO 1796, a četvrti napoleonski s natpisom: PRINCIPIO LI 19 GIENARO 1806. S donje strane baze bijelom bojom je napisano: IN VENEZIA.

Stanje: Na jednom mjestu je napuknuta

Bilješka: 12. svibnja datum je posljednjeg sastanka Velikog vijeća, a 16. svibnja dan sklapanja mira između Francuske i Venecije. Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Literatura: Schmidt, Europäisches Glas

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1099)

Venecija, poč XIX stoljeća

Empire

Nakon raskošnih ukrasa XVIII stoljeća teži se k jednostavnosti. Ukra-
si su: cvijet, girlande vezane kičankama, monogram.

14. Kutija za nakit

Bezbojno prozirno staklo, puhano, brušeno, metalni ukras.

Visina 85 mm, ϕ otvara 88 mm

Jednostavna cilindrična kutijica s blago polukružnim poklopcem. Baza ima s donje strane zvjezdastu rozetu. Glavni ukras kutije čini pozlaćeni metal. Između dvije trake, od kojih je gornja ukrašena pasjim skokom, a donja lisnatim ukrasom, nalazi se prikaz dvaju ukrštenih rogova obilja čiji se krajevi dvaput savijaju u volute, te po dva grifona između kojih je vaza s plamenom, a koja stoji na lisnatom postamentu. Svaki prikaz ponavlja se dva puta. Poklopac završava metalnim dugmetom oko koga su lisnati vijenci vezani trakama.

Stanje: Staklo čisto, dobro očuvano

Bilješka: Nepoznata provenijenca

Literatura: Schlosser, Das Glas

Francuska, Empire, kraj XVIII poč. XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1105 Sl. 25)

15. Boca

Bezbojno prozirno staklo, pozlaćeno

Visina 220 mm, ϕ otvora 23 mm

Višestrano brušena boca lagano se širi prema sredini plašta, a zatim se sužuje prema bazi. Na vratu boce pozlaćeni su listići. Glavni ukras su cvijetne pozlaćene girlande vezane vrpčama, koje završavaju kičankama. Čep je piramidalno brušen.

Stanje: Vrh čepa okrhnut, boca isto na više mjesta. Pozlata vrlo slabo sačuvana. U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Schlosser, Das Glas
Empire, kraj XVIII poč. XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin, (Inv. br. 1084)

16. B o c a

Bezbojno prozirno staklo, puhano, brušeno
Visina 270 mm, ϕ otvora 35 mm

Od uskog vrata boca se blago prema sredini širi, da bi se prema bazi suzila. U sredini baze je otvor koji se produžuje u stakleni mjehur. Taj otvor zatvarao se čepom. Na širem dijelu plašta brušeni su ovali i rombovi, a ispod njih štapići s dva listića. Ispod tih jednostavnih ukrasa su cvjetne girlande vezane vrpčama koje završavaju kićankama.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Manjka čep.

Bilješka: Nepoznata provenijenca

Literatura: Schlosser, Das Glas

Čehoslovačka, Empire

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1150)

17. Č a š a n a n o z i

Bezbojno prozirno staklo, pozlaćeno

Visina 133 mm, ϕ otvora 78 mm

Od oble baze diže se okrugla puna noga na kojoj je kupa, i ta se prema usnom otvoru sužuje. Na kupi su pozlaćeni ukrasi listova, ovala, te niza ukrštenih kićanka.

Stanje: Pozlata jedva vidljiva. U staklenoj masi vide se mjehurići zraka.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.

Literatura: Schlosser, Das Glas

Austrija, poč. XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1139)

18. Č a š a n a n o z i

Bezbojno prozirno staklo, rezano, brušeno

Visina 130 mm, ϕ otvora 30 mm

Čaša stoji na četvrtastoj debeloj bazi, nad kojom se diže višestрана noga koja na najširem mjestu ima ukras malih rombova. Kupa je vrlo uska i sasma malo se širi prema usnom rubu. U donjem dijelu ukrašena je malim trapezoidima, dok su ispod usnog ruba brušene cvjetne girlande, vezane vrpčama koje završavaju kićankama.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Dobro sačuvana.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Katalog, Gläser des Klassizismus der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, Empire

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2031)

19. Č a š a n a n o z i

Bezbojno prozirno staklo, brušeno

Visina 190 mm, ϕ otvora 45 mm

Od okrugle baze diže se puna noga koja se širi u kupu. Ispod usnog ruba brušeni su štapići, girlande vezane vrpčama koje završavaju kičankama.

Stanje: U staklenoj masi vide se mnogi mjehurići zraka i zrnca pijeska. Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Nikole Pečornika, Varaždin

Literatura: Katalog, Gläser des Klassizismus der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, poč. XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2030)

20. Č a š a

Bezbojno prozirno staklo, brušeno, pozlačeno

Visina 77 mm, ϕ otvora 76 mm

Jednostavna, skoro polukružna čaša s vrlo debelim stijenkama. Nazire se zlatni ukras. Na plaštu je slijedeći natpis:

TRINK MICH AUS UND LEG MICH NIEDER.
STEH ICH AUF, SO FÜLL MICH WIEDER.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Pozlata jako oštećena.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Schlosser, Das Glas

Austrija, poč. XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1155)

XIX stoljeće

U vrijeme bidermajera javljaju se jednostavne bezbojne čaše, čaše ukrašene zlatnim rubom, vegetabilnim i ornamentalnim ukrasima, transparentnim crtežima Mohna i Kothgassera, čaše ukrašene tehnikom Überfanga i dr. Veliko je bogatstvo forma, boja i tehnika.

Oko polovine stoljeća radi se istim tehnikama, samo što su ukrasi drugog baroka, koji se javljaju i kod drugih predmeta umjetnog obrta.

U drugoj polovini stoljeća dolazi do oponašanja starih tehnika (Lobmayer, Salviati).

Bezbojno bidermajersko staklo

21. Č a š a

Bezbojno prozirno staklo, brušeno

Visina 106 mm, ϕ otvora 76 mm

Od baze čaša se blago suzuje, da bi se prema usnom rubu proširila,

i to tako da je ϕ otvora veći od ϕ baze za 8 mm. Ispod usnog ruba brušen je lisnati vijenac na mrežastoj podlozi. Na jednoj strani plašta brušen je buket cvijeća postavljen na postament. S druge strane je čipkasti ukras prebačen poput draperije, a nad njim dva goluba između kojih su dva srca. Ispod ukrasa je brušena girlanda.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.

Literatura: Schlosser, Das Glas

Austrija, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1127)

22. Č a š a

Bezbojno prozirno staklo, brušeno

Visina 122 mm, ϕ otvora 88 mm

Od oble izbočene baze diže se čaša prema usnom rubu koji je skošen prema unutra. Ispod usnog ruba brušen je bogati lisnati i cvjetni vijenac. Na sredini plašta unutar vijenca od grančica nalaze se inicijalni ukrašeni cvjetićima:

I P

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Usni rub je na par mjesta okrnut.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Katalog, Gläser des Klassizismus der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1095)

23. B o c a

Svijetlo zeleno prozirno staklo, brušeno

Visina 298 mm, ϕ otvora 40 mm

Od jednostavne debele baze diže se plašt boce, koji se uvija, zatim blago zaobljuje i prelazi u okrugli vrat, koji završava malim oblim prstenom. Vrat boce ukrašen je lisnatim vijencem, dok je u sredini plašta u lisnatom medaljonu brušen slijedeći inicijal.

L E

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Očuvanost dobra.

Bilješka: Poklon Karoline Jacomini

Literatura: Schlosser, Das alte Glas

Austrija, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 298 mm,)

24. Č a š a n a n o z i

Bezbojno prozirno staklo, puhano staklo

Vsina 224 mm, ϕ otvora 63 mm

Iznad okrugle pune baze diže se noga čaše koja završava balustrum

i uskim prstenom. Kupa u donjem dijelu uska, prema usnom otvoru se blago širi.

Stanje: U staklenoj masi mjehurići zraka i zrnca pijeska. Nesimetrija. Očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Literatura: Katalog, Gläser des Klassizismus der Empire und Biedermeierzeit.

Austrija, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1114)

25. Č a š a n a n o z i

Bezbojno prozirno staklo, puhanog

Visina 208 mm, ϕ otvora 55 mm

Od okrugle baze diže se puna obla noga, a odmah od nje nastavlja se kupa koja se prema usnom otvoru blago širi.

Stanje: U staklenoj masi mjehurići zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Nepoznate provenijence

Literatura: Katalog, Gläser des Klassizismus der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2004)

26. Č a š a

Bezbojno prozirno staklo, rezano, brušeno, obojeno emajlom (žuti) i pozlačeno.

Visina 129 mm, ϕ otvora 84 mm

Baza čaše ukrašena je zvjezdastom rozetom. Plašt čaše podijeljen je u dva niza bogatih geometrijskih ukrasa. Između ta dva istaknuta niza nacrtani su cvjetovi. Usni rub je skošen prema unutra te pozlaćen cca 1 cm s vanjske i unutarnje strane.

Stanje: Pozlata oštećena, očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Schlosser, Das alte Glas

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1140)

Staklo u boji XIX stoljeća

25. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo (modro) prevučeno (Überfang), pozlačeno

Visina 106 mm, ϕ otvora 89 mm

Baza čaše ukrašena je rozetom. Vanjski rub baze ima niz polukrugova odijeljenih vertikalnim trakama. Rubovi su pozlačeni. Iznad toga je izbočeni tordirani prsten, zatim tri jednostavna modra prstena, te pozlačena traka s natpisom: SIE REGEN OHNE ENDE, DIE FLEISIGEN HÄNDE, UND FÜGEN ZUM GUTEN, DEN GLANZ UND DEN SCHIMMER UND RUHEN NIMMER. Od pozlačene trake čaša se blago širi prema usnom otvoru. Cijeli plašt razdijeljen je vertikalnim

trakama između kojih su medaljoni s raznim prikazima: vez na kojem je posuda s vunom, košara s vunom i iglama za pletenje, stol na kome je češalj, dvije posudice i vaza, dok je u četvrtom medaljonu natpis: LJUBICA PISAČIĆ RODJENA KUKULJEVIĆ. Prostor između vertikalnih traka ispunjen je zlatnim viticama. Usni rub je pozlaćen 6 mm s vanjske i unutarnje strane.

Stanje: Dobro očuvana

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Šaban.

Literatura: Katalog, Gläser des Klassizismus der Empire und Biedermeierzeit

Beč, sredina stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1138 Sl. 26)

28. Č a š a

Bezbojno staklo, prevučeno mliječno-bijelim staklom, brušeno
Visina 130 mm, ϕ otvora 80 mm

Gornji dio baze brušen je u niz ovalnih ćelijica. Preko noge, koja je jedva naznačena, i malog prstena prelazi se u cilindričnu kupu, koja je ukrašena nizom ovalnih ćelija. Mjestimice nazire se i pozlata.

Stanje: Pozlata jako oštećena.

Bilješka: Nepoznata provenijenca

Literatura: Katalog, Gläser des Klassizismus der Empire und Biedermeierzeit

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin, (Inv. br. 1035)

29. Č a š a

Bezbojno staklo prevučeno mliječno-bijelim, brušeno, oslikano emajlom (crno, ružičasto) i pozlaćeno.

Visina 116 mm, ϕ otvora 75 mm

Dno baze je zvjezdasta rozeta. Plašt čaše blago se širi prema pozlaćenom usnom rubu. Prekinut je u donjem dijelu istaknutim prstenom brušenim cik cak ukrasom. Plašt čaše ukrašen je s dva niza lukova (u obliku malih biforica). Unutar prvog niza lukova su crne empirske vaze s ružičastim cvijetom, a u donjem nizu samo po jedan ružičasti cvijet. Lukovi su obrubljeni zlatnim trakama.

Stanje: Pozlata vrlo oštećena.

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Srećka Jakomini, Varaždin

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1036)

30. Č a š a

Mliječno-bijelo staklo, prevučeno tamno modrim, brušeno, oslikano emajlom (žuto) i pozlaćeno.

Visina 149 mm, ϕ otvora 97 mm

Donji dio brušen je u šestnaestostranu rozetu. Rub baze brušen je u niz malih latica. Gornji kosi dio baze brušen je u nepravilne ćelije koje kod sastava imaju nacrtano žuto lišće. Između baze i istaknutog u ovalne ćelije brušenog prstena jest međuprostor sa zlatnom trakom. Konično profiliran plašt čaše završava pozlaćenim usnim rubom. U donjem dijelu plašta su izduženi lukovi unutar kojih je nacrtano sunce i cvijeće. Rubovi lukova oslikani su grančicama. Ispod usnog otvora su brušene okrugle ćelije ispunjene crtežima, kao: pas, leptir, sova, jelen, ptica i cvijet.

Stanje: Pozlata mjestimice oštećena.

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Platzer, Varaždin

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1129, Sl. 27)

31. Flakon

Svijetlo modro staklo prevučeno tamno modrim, brušeno i pozlačeno
Visina 193 mm, ϕ otvora 36 mm

Od blago isturenog podnožja diže se zvonoliko tijelo flakona završeno uskim pozlaćenim grlom i malim prstenom. U sredini plašta flakona brušena su četiri ovala unutar kojih je zlatni rocaille.

Čep oblika male kapice ima vijenac zlatnih vitica.

Stanje: Dio grla flakona manjka. Na jednom mjestu lijepljeno.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1077)

32. Čaša na nozi

Bezbojno staklo prevučeno prozirnim tamno modrim staklom, brušeno
Visina 140 mm, ϕ otvora 74 mm

Donji dio baze ima zvjezdastu rozetu. Rub baze koso je brušen. Mala noga prekinuta je prstenom brušenim u male ovale. Bačvasta kupa kod usnog ruba skošena prema unutra ukrašena je nizom krugova, vertikalnih štapića i ukrštenih ljiljana.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka. Dobro očuvana.

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Srećka Jakomini, Varaždin.

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1032)

33. Čaša

Bezbojno staklo prevučeno mliječno-bijelim i tamno modrim, brušeno
Visina 135 mm, ϕ otvora 100 mm

Od istaknute baze, koja s donje strane ima zvjezdastu rozetu, nastavlja se konično profiliran plašt. Podijeljen je u osam polja unutar kojih su u gornjem dijelu po jedna mala rozeta.

Stanje: Čaša je na usnom rubu na dva mjesta okrhnuta.

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Srećka Jakomini, Varaždin Literatura, Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1033)

34. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo prevučeno mliječno — bijelim i modrim, brušeno
Visina 131 mm, ϕ otvora 87 mm

Čaša stoji na maloj nozi i okrugloj bazi koja s donje strane ima brušenu rozetu. Zvonolika kupa ukrašena je nizovima krugova i ovala. Usni rub malo je skošen prema unutra.

Stanje: Dobro očuvana.

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Srećka Jakomini, Varaždin Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1034)

35. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo prevučeno svijetlo modrim, brušeno, mat rezano
Visina 129 mm, ϕ otvora 76 mm

Baza brušena ukrasom latica ima s donje strane bogatu rozetu. Šesterostrano brušena mala debela noga završava istaknutim prstenom. Kupa, također šesterostrano brušena, jajolikog je oblika. U sredini svake plohe je ovalni medaljon, a ispod njega natpis simbola, koji je prikazan u njemu: GESUNDHEIT (kalež, zmija i štap), LIEBE (posudica, golubovi, tobolac sa strijelom), GLÜCK (rog obilja, pšenica i sunce), FREUDE (lira, košara s cvijećem i dvije trube), VERLÄNGERE DIR DEM LEBEN (pšenica i kudelj). Šesti medaljon je bez teksta, a prikazuje vijenac vinove loze.

Stanje: Čaša je na jednom mjestu s vanjske strane okrhnuta.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1108 Sl. 28)

36. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo prevučeno mliječno-bijelim i tamno modrim, brušeno
Visina 132 mm, ϕ otvora 83 mm

S donje strane baze je zvjezdasta rozeta. Gornja strana baze stepenasto je profilirana prema nozi i ukrašena ovalima i krugovima. Mala noga završava oblim prstenom, nad kojim se diže jajolika kupa. Cijela kupa brušena je u niz krugova, izduženih ovala i nesimetričnih oblika.

Stanje: Očuvanost dobra

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin, (Inv. br. 1123)

37. Č a š a

Ružičasto staklo prevučeno bezbojnim, brušeno mat rezano, posrebreno
Visina 126 mm, ϕ otvora 94 mm

Od ravne baze nastavlja se zvonolika čaša, brušena u šest polja, a u svakom po jedan izduženi medaljon sa simbolima: GLAUBE (ploča sa zapovijedima, kalež, sunce i križ), LIEBE (baklja s dvije ukrštene strelice), HOFFNUNG (palma i sidro), GESUNDHEIT (kalež i zmija), GLÜCK (rog obilja i pšenica), BRINGT DIR DIE ZEIT (žito, grablje i kosa).
Stanje: Na usnom rubu je okrhnuta.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1124)

38. Č a š a n a n o z i

Tamno crveno staklo, prevučeno bezbojnim, brušeno, posrebreno, pozlaćeno

Visina 142 mm, ϕ otvora 82 mm

Donji dio baze brušen je u rozetu. Na osmostrano brušenu nogu, prekinutu pozlaćenim prstenom, nastavlja se osmostrana zvonolika kupa ukrašena geometrijskim ukrasom (srebro). Usni rub pozlaćen je 1 cm s vanjske i unutrašnje strane.

Stanje: Očuvanost dobra

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Srećka Jakomini, Varaždin.

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1025)

39. F l a k o n

Bezbojno staklo prevučeno mliječno-bijelim i svijetlo zelenim, brušeno
Visina 128 mm, ϕ otvora 66 mm

Iznad ravnog dna istaknut je obli prsten, nad kojim se nastavlja zvonoliki flakon brušen u sedam ploha. Završava malim vratom i prstenom nad kojim je čep brušen u rozetu.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1068)

40. Č a š a

Mliječno-bijelo staklo prevučeno svijetlo i tamno modrim, brušeno, emajl (žuti), pozlaćeno.

Visina 112 mm, ϕ otvora 99 mm

Nad jednostavnom bazom diže se zvonolika čaša koja je u donjem dijelu brušena u polukrugove, dok su u gornjem dijelu s prednje strane nacrtana dva putta, koja drže cvijeće, a između njih je pas. Ostali gornji dio čaše ukrašen je bogatim rocaillima. Mjestimice vidi se pozlata.

Na usnom rubu je jedna šira zlatna traka i tri uže.
Stanje: Na usnom rubu na dva mjesta oštećena.
Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Maltarić
Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeirzeit
Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1109)

41. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo prevučeno mliječno-bijelim i neprozirnim ružičastim, brušeno, pozlačeno.

Visina 148 mm ϕ otvora 93 mm

Donji dio baze brušen je u zvjezdastu rozetu. Na gornjem dijelu baze nepravilni su ovali sa zlatnim rocaillima. Noga ima mali izbočeni prsten. Iznad nje je zvonolika kupa bogato brušena u tri grupe ukrasa s po četiri kruga i tri grupe ukrasa s po dva kruga. Unutar krugova su zlatni listići. U srednjem dijelu kupe je šest medaljona sa zlatnim racaillima, dok se u donjem dijelu ponavlja ukras grupe krugova.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Srećka Jakomini, Varaždin

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1037)

42. Č a š a n a n o z i

Marmorirano staklo (crveno, ružičasto i mliječno-bijelo) prevučeno bezbojnim staklom, brušeno, pozlačeno.

Visina 160 mm, ϕ otvora 164 mm

Od okrugle ravne baze diže se noga u obliku balustra s malim prstenom, a nad njom kupa rastvorena poput velikog cvijeta. Krajevi su brušeni u niz malih latica. Kupa, noga i baza razdijeljeni su vertikalnim zlatnim trakama.

Stanje: Mjestimice kupa okrhnuti.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Srećka Jakomini, Varaždin

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1026)

43. K u t i j a

Svijetlo ružičasto staklo prevučeno tamnije ružičastim, brušeno, emajl (modri) i pozlačeno

Visina 110 mm

Kutija je pravokutnog oblika sa skošenim uglovima. Po stijenkama i poklopcu brušeni su razni pravokutni i nepravilni oblici. Na poklopcu su modri i zlatni rocailli. Poklopac te donji dio kutije imaju bogato ukrašen kositreni obruč.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Jiřík, České sklo
Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2645)

44. Č a š a n a n o z i

Žuto-zeleno staklo (Annagrün), brušeno, pozlata
Visina 169 mm, ϕ otvora 95 mm
S donje strane baze brušena je zvjezdasta rozeta. Sama baza brušena je u osam latica, a njihov oblik prati zlatna traka. Osmostrana noga prekinuta je izbočenim prstenom. Konično profilirana osmostrana kupa završava pozlaćenim usnim rubom. U donjem dijelu kupe su dvije horizontalne zlatne trake, dok je u njenom gornjem dijelu bogati vijenac cvijeća i lišća.

Stanje: Očuvanost dobra

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Nikole Pečornika, Varaždin

Literatura: Jiřík, České sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2042 Sl. 29)

45. Č a š a n a n o z i

Žuto-zeleno staklo (Annagrün), brušeno, emajl (svijetlo i tamnije smeđe) i pozlata.

Visina 143 mm, ϕ otvora 73 mm

Donji dio baze ima bogatu rozetu. Rub baze brušen je u niz latica, dok s gornje strane ima emajlom i pozlatom nacrtan vegetabilni ornament. Osmerostrana noga prekinuta je malim izbočenim prstenom. Jajolika u osam polja brušena kupa završava pozlaćenim usnim rubom. U srednjem dijelu kupe je vijenac vinove loze i lišća.

Stanje: Očuvanost dobra

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Srećka Jakomini, Varaždin

Literatura: Jiřík, České sklo

Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1029)

46. Č a š a n a n o z i

Žuto-zeleno staklo (Annagrün), brušeno posrebrano

Visina 161 mm, ϕ otvora 122 mm

Donji dio baze brušen je u osmostranu rozetu. S gornje strane baze nacrtano je cvijeće i ornamentalni ukrasi. Mala noga završava izbočenim prstenom, nad kojim konično profilirana kupa završava nizom brušenih latica. Po plaštu kupe razbacani su ukrasi: cvjetovi, vinova loza, bršljan i strelica.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Srećka Jakomini, Varaždin

Literatura: Jiřík, České sklo

Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1027)

47. Č a š a

Bijelo opalno staklo, brušeno, pozlata

Visina 116 mm, ϕ otvora 91 mm

Iznad glatke baze je istaknuti pravokutan prsten na koji se nastavlja konično profilirana osmostrana čaša. Polja su ukrašena zlatnim geometrijskim ukrasom. Na usnom otvoru je jedna uža i jedna šira zlatna traka.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Nikole Pečornika, Varaždin

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Austrija druga polovina XIX st.

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2041)

48. Č a š a n a n o z i

Svijetlo-zeleno staklo, brušeno, pozlaćeno

Visina 143 mm, ϕ otvora 83 mm

Donji dio čaše brušen je u zvjezdastu rozetu. Rub baze brušen je cik-cak ukrasom. Od male, jedva naznačene noge nastavlja se zvonolika kupa, brušena u osam polja unutar kojih su u donjem dijelu kupe istaknuti medaljoni sa zlatnim rozetama. Medaljoni su uokvireni s dvije zlatne trake. Usni rub čaše pozlaćen je cca 1 cm s vanjske i unutrašnje strane.

Stanje: Pozlata oštećena na usnom rubu.

Bilješka: predmet potječe iz privatne zbirke Srećka Jakomini, Varaždin

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Čehoslovačka, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1028)

49. F l a k o n

Svijetlo-zeleno staklo, brušeno, pozlaćeno

Visina 85 mm, ϕ otvora 29 mm

Donji dio flakona brušen je u zrakastu rozetu. Od istaknutog donjeg dijela flakona, brušenog u horizontalne ovale, posudica se sužuje do prstena brušenog u cik-cak ukras. Od prstena flakon se ponovno sužuje do tordiranog i pozlaćenog prstena. Na najužim dijelovima flakona nacrtani su listovi vinove loze.

Stanje: Manjka čep flakona. Pozlata oštećena.

Bilješka: Nepoznate provenijence

Literatura: Jiřík, České sklo

Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2628)

50. V r ě i ć

Mliječno-bijelo staklo, emajl (crvena, ljubičasta, žuta, modra), pozlata

Visina 82 mm, ϕ otvora 56 mm

Od ravnog dna lončić se sužuje prema pozlaćenom usnom otvoru. U sredini lončića u medaljonu, uokvirenom zlatnom trakom i vijencem

cvijeća, nacrtana je jagoda s dvije ruže. Od medaljona prema ručki nižu se cvjetne girlande. Ručka lončića blago je savinuta u S linijú.
Stanje: Oko ručke napuknuto
Bilješka: Nepoznata provenijenca
Literatura: Jiřik, Česke sklo
Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždín, (Inv. br. 1072)

51. B o c a

Mliječno-bijelo staklo, oslikano emajlom (crna, zelena, crvena, modra) pozlaćeno.
Visina 284 mm, ϕ otvora 45 mm
Od ravnog dna boca se cilindrično nastavlja, da bi se blago suzila prema vratu koji završava nepravilno profiliranim pozlaćenim prstenom. Na donjem dijelu vrata, te trbuhu nacrtani su vijenci listova i cvijeća, te geometrijski i lisnati ornament. Crtež je vrlo nevješt.
Stanje: Pozlata oštećena.
Bilješka: Nepoznata provenijenca.
Literatura: Jiřik, Česke sklo
Čehoslovačka, sredina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždín (Inv. br. 1073)

52. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo, oslikano crvenom bojom i pozlaćeno
Visina 140 mm, ϕ otvora 74 mm
Od male okrugle baze i pune noge diže se konično profilirana kupa. Na deseterostrano brušenoj kupi s prednje strane nacrtan je pas u trku, a sa stražnje strane par listova.
Stanje: Dno čaše je oštećeno.
Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Nikole Pečornika, Varaždín.
Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit
Čehoslovačka, prva polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždín (Inv. br. 2038)

53. K u t i j a

Bezbojno staklo, oslikano crvenim, brušeno
Visina 100 mm, ϕ otvora 137 mm
Donji dio kutije širi se prema okovanom rubu. Poklopac je pravokutnog oblika, također s donje strane okovan.
Stanje: Očuvanost dobra.
Bilješke: Predmet potječe iz privatne zbirke Nikole Pečornika, Varaždín
Literatura: Pazaurek: Gläser der Empire und Biedermeierzeit
Austrija, prva polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždín (Inv. br. 2047)

54. Č a š a

Bezbojno staklo oslikano crvenom bojom, puhanu, pozlaćeno

Visina 114 mm, ϕ otvora 84 mm

Čaša stoji na okrugloj glatkoj bazi iznad koje je istaknuti polukružni prsten. Od njega se širi konično profilirani gornji dio čaše koji završava s pozlaćenim usnim rubom. Na prstenu čaše su dvije tanje i jedna šira zlatna traka.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka.

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Lj. Stanković, Varaždin

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2523)

55. P u t n a č a š a

Bezbojno staklo, oslikano crvenom bojom, brušeno.

Visina 109 mm, ϕ otvora 73 mm

Čaša je plosnata. Sa širih strana brušeni su medaljoni, od kojih je jedan bezbojan, dok je drugi oslikan crvenom bojom. Usni rub je nešto uži od cijele čaše.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješke: Predmet potječe iz privatne zbirke Nikole Peočrnika, Varaždin

Literatura: Jiřík, České sklo

Čehoslovačka, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin, (Inv. br. 2065)

56. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo, oslikano crvenom bojom, mat rezano.

Visina 130 mm, ϕ otvora 73 mm

Baza čaše je okrugla s glatkim dnom. Preko pune noge i malog oblog prstena diže se konično profilirana kupa. Na prednjem dijelu kupe u pravokutnom okviru prikazan je pejzaž jezera s dvorcem. Ispod je natpis: RHEINSTEIN. Okolo okvira nacrtani su listovi vinove loze.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1133)

57. Č a š a

Svijetlo modro opalno staklo, pozlaćeno

Visina 86 mm, ϕ otvora 69 mm

S donje strane baze nacrtana je bogata zlatna rozeta. Čaša cilindričnog oblika završava pozlaćenim usnim rubom.

Stanje: Pozlata oštećena.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2635)

58. B o c a

Svijetlo modro opalno staklo, pozlaćeno

Visina 141 mm, ϕ otvora 58 mm

Od male baze diže se trbušasti donji dio boce koji se nastavlja u kratki vrat, a taj završava pozlaćenim istaknutim prstenom. Na ravnom čepu nacrtana je bogata zlatna rozeta.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka.

Bilješka: Nepoznate provenijence. To je boca za noćni ormarić.

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Austrija, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2634) Inv. br. 2635 i Inv. br. 2634 su komplet za noćni ormarić.

59. B o c a

Bezbojno staklo, oslikano emajlom (žuta, crvena, smeđa, zelena), brušeno i pozlaćeno.

Visina 212 mm, ϕ otvora 67 mm

Baza je osmerokutna, glatka. Od baze tijelo se širi, da bi se zatim u lagano uvijenoj liniji suzilo prema vratu koji je prekinut polukružno profiliranim prstenom. Cijela boca brušena je u osam ploha. Na plaštu boce vrlo vješto nacrtano je razno voće. Između voća su zlatni rocailli. Profilirani završetak vrata je pozlaćen.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Literatura: Jiřík, Česke sklo

Čehoslovačka, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1159)

60. Č a š a

Bezbojno staklo

Visina 106 mm, ϕ otvora 75 mm

Baza čaše je debela. Plašt se lagano uvija da bi se prema usnom rubu proširio. Cijela čaša ukrašena je perlama. S prednje strane u perlama prikazana je košara sa cvijećem, a s druge cvjetna girlanda. Boje su vrlo žive.

Stanje: Gornji dio ukrasa u perlama je oštećen, a dio manjka.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Literatura: Pazaurek, Gläser der Empire und Biedermeierzeit

Beč, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1135)

Lobmayer

61. Č a š a

Bezbojno staklo, brušeno, mat rezano

Visina 103 mm, ϕ otvora 94 mm

U sredini s donje strane baze brušen je krug unutar koga je signatura. Donji dio čaše blago je skošen, dok se prema usnom rubu la-

gano širi. Čaša, brušena u niz ploha, ispod usnog ruba ima izvanredan vegetabilni ornament koji se proteže sve do ispod sredine plošta.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Literatura: Katalog, Lobmayer

Čaša datirana upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt u Beču.

Steinschönau, Lobmayer, druga polovina XIX stoljeća.

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1444)

62. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo, brušeno, mat rezano

Visina 179 mm, ϕ otvora 4 mm

Baza je s gornje strane brušena u vijenac ovala, dok s donje strane ima u sredini brušen krug sa signaturom. Fasetirana noga ima oblik malog balustra. Nad njom stoji uska kupa višestrano brušena koja je u donjem dijelu skošena. Ukras na kupi isti kao kod Inv. br. 1444.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Potječe iz dvorca Maruševac.

Literatura: Katalog, Lobmayer

Čaša datirana upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč.

Steinschönau, Lobmayer, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1444b)

63. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo, brušeno, mat rezano

Visina 137 mm, ϕ otvora 61 mm

Čaša isto oblikovana i ukrašena kao Inv. br. 1444b.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Literatura: Katalog, Lobmayer

Čaša datirana upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč

Steinschönau, Lobmayer, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1444c)

64. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo, brušeno, mat rezano

Visina 148 mm, ϕ otvora 72 mm

Baza čaše stožastog je oblika i kao takva djeluje poput noge. Završava malim oblim prstenom. Gornji dio ukrašen je vijencem cvijeca i lukova. Kupa ista kao kod Inv. br. 1444 c.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Literatura: Katalog, Lobmayer

Čaša datirana upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč
Steinschönau, Lobmayer, druga polovina XIX stoljeća.
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1144d)

65. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo, brušeno

Visina 165 mm, ϕ otvora 98 mm

Šesterostrana baza koja s donje strane ima zvjezdastu rozetu. S gornje strane baza je blago profilirana i brušena. Šesterostrana vitka noga prekinuta je istaknutim tordiranim prstenom. Donji dio šesterostrane konično profilirane kupe brušen je u horizontalno postavljene pravokutnike koji završavaju dijamantnim vrškom. Usni rub nešto je tanji od stijenke kupe.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka. Očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Predmet datiran upoređivanjem modela takve iste čaše, koji se nalazi u zbirci tvrtke Lobmayer, Beč.

Lobmayer, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1122 Sl. 30)

Salviati

66. U k r a s n i v r č

Bezbojno staklo, opalno, puhanu, lüster

Visina 306 mm, ϕ otvora 155 mm

Baza je zvonolikog oblika. Nad njom se diže bogato profilirana noga s nizom balustra i prstena. Tu bogatu profilaciju potenciraju staklene trake u obliku slova S koje vežu gornji i donji baluster. Same trake ukrašne su ružičastim tankim staklenim nitima koje čine svoju posebnu arabesku. Kupa ima oblik čaške cvijeta. Rebrasto je profilirana.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Bombelles

Predmet datiran upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč

Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin, (Inv. br. 1060)

67. U k r a s n i v r č

Svijetlo zeleno staklo, oblikovano instrumentom, lüster

Visina 224 mm, ϕ otvora 62 mm

Baza vrča stožastog je oblika i ujedno djeluje kao noga. S njene donje strane vidi se kako je staklo kidano od duhaljke. Jajolika kupa s donje strane profilirana je dosta istaknutim rebrima iznad kojih je uska polukružna traka. Ručka vrča započinje kod gornjeg otvora, diže se nad njim, a zatim se u polukružnom luku spušta do iznad rebra kupe. Ručka je ukrašena bezbojnom cik-cak trakom.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.
Manjka jedna ručka. Baza napuknuta.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.
Vrč datiran upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč
Venecija, Salviati, druga polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1059)

68. Vrč

Svijetlo-zeleno staklo, puhanu, oblikovano instrumentom, lüster
Visina 321 mm, ϕ otvora 165 mm
Vrč stoji na okrugloj bazi na kojoj se s donje strane vidi kako je kidano s duhaljke. Noga se sastoji od dva tordirana štapa, koja su u donjem dijelu uporedo jedan uz drugog, dok se u gornjem dijelu razdvajaju i čine krug, da bi se zatim savinula prema van i završili velikim cvjetovima. Kupa je konično profilirana bez ukrasa kako bi se dobila ravnoteža s bogato ukrašenom nogom.
Stanje: Očuvanost dobra
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.
Vrč datiran upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč
Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1046 Sl. 31)

69. Boca

Bezbojno staklo, tirkiz, ukrasi oblikovani instrumentom.
Visina 200 mm, ϕ otvora 40 mm
Boca kruškolikog oblika s blago naglašenim tordiranim rebrima koja se na donjem dijelu boce šire i skoro gube. Vrat završava tirkiznim polukružnim prstenom. Vrč ima dvije tirkizne ručke (izduženog slova S) koje s vanjske strane imaju bezbojnu cik-cak traku. Ručke započinju ispod prstena vrata i završavaju na početku trbuha boce.
Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševec.
Boca datirana upoređivanjem predmeta depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč
Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1050)

70. Boca

Bezbojno i ružičasto staklo, ukrasi oblikovani instrumentom.
Visina 195 mm, ϕ otvora 33 mm
Boca kruškolikog oblika s blago naglašenim rebrima, koja se na donjem dijelu boce šire i skoro gube, dok su na vratu vrlo uska. Na trbuhu boce nalaze se tanke ružičaste niti oblikovane u osmice koje kod sastava imaju male staklene cvjetove (Nuppen). Boca ima dvije ružičaste ručke (izduženo slovo S) koje s vanjske strane imaju bez-

bojnu cik-cak traku. Ručke započinju ispod prstena vrata i završavaju na početku trbuha boce.

Stanje: U staklu se vide mjehurići zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Datiranje: Isto kao kod prethodnog predmeta.

Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1051)

71. Vrč

Bezbojno i zeleno staklo, ukrasi oblikovani instrumentom.

Visina 220 mm, ϕ otvora 35 mm

Vrč kruškolikog oblika s blago naglašenim rebrima, koja se na donjem dijelu vrča šire i skoro gube, dok su na vratu vrlo uska. Vrč stoji na stožastoj bazi kod koje se s donje strane vidi kako je kidano s duhaljke. Na trbuhu boce su tanke zelene niti oblikovane u osmice, koje kod sastava imaju male bezbojne cvjetove (Nuppen). Donji dio grla oivičen je zelenom trakom. Drška vrča, oblika izduženog slova S, ukrašena je bezbojnom cik-cak linijom.

Stanje: Očuvanost dobra

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Vrč je datiran upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetni obrt, Beč

Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1052)

72. Vrč

Bezbojno i tirkiz staklo, ukrasi oblikovani instrumentom.

Visina 250 mm, ϕ otvora 35 mm

Od okrugle baze, kod koje se s donje strane vidi kako je kidano od duhaljke, vrč se suzuje prema dugom vratu koji se na kraju malo proširuje. Na najširem dijelu vrča, iznad baze, jest tanka valovita tirkizna vrpca. Isto takva nalazi se i na početku vrata. Vrat završava polukružnom tirkiznom trakom. Vrč ima pravokutnu bezbojnu dršku koja ide od završetka vrata pa do baze. Na kraju je glava lava. Vrč ima stožasti čep, koji je oivičen zelenom trakom i završava malim dugmetom.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.

Vrč je datiran upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetnički obrt, Beč

Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1053)

73. Čaša

Narančasto i bezbojno staklo

Visina 100 mm, ϕ otvora 50 mm

Cilindrična čaša koja stoji na maloj okrugloj bazi. Na donjem dijelu čaše je 6 bezbojnih bobica-cvjetova (Nuppen).

Stanje: U donjem dijelu napuknuta.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.
Čaša datirana upoređivanjem predmeta depoa Muzeja za umjetnički obrt, Beč
Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1069)

74. Č a š a

Svijetlo smeđe staklo, lüster
Visina 185 mm, ϕ otvora 43 mm
Baza je stožastog oblika. Noga u obliku balustra, iznad koga je tordirani prsten, nosi jajoliku kupu, koja ima u donjem dijelu dvije tanke drške, i te su ukrasne, a ne funkcionalne.
Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska. Dio noge napuknut.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.
Čaša datirana upoređivanjem predmeta bečkog muzeja za umjetnički obrt.
Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1058)

75. V r ĉ

Svijetlo smeđe staklo
Visina 296 mm, ϕ otvora 23 mm
Vrč stoji na stožastoj bazi nad kojom je mala noga, u stvari niz polukružnih prstena. Tijelo vrča se blago širi, da bi se zatim prema vratu suzilo i završilo u lijevku. Drška vrča započinje kod gornjeg otvora i završava na sredini tijela.
Stanje: Očuvanost dobra.
Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Bombelles.
Datirano prema predmetima iz depoa Muzeja za umjetnički obrt Beč
Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1057)

76. Č a š a

Bezbojno staklo, kupa ukrašena staklenim trakama (Fadenglas).
Visina 121 mm, ϕ otvora 96 mm
Čaša stoji na stožastoj, s gornje strane rebrasto profiliranoj, bazi. Iznad nje je tordirana noga. Kupa je polukuglastog oblika. Čaša djeluje neobično elegantno.
Stanje: U staklenoj masi vide se zrnca pijeska.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.
Datirana upoređivanjem predmeta iz depoa Muzeja za umjetnički obrt, Beč
Murano, Salviati, druga polovina XIX stoljeća
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1045)

Domaće staklo

Kroz XVIII i XIX stoljeće osnivaju se mnoge staklane u Hrvatskoj koje rade razne staklene predmete: od jednostavnih do vrlo lijepo oblikovanih.

77. Č a š a

Svijetlo zeleno staklo

Visina 123 mm, ϕ otvora 71 mm

Jednostavna cilindrična čaša koja se sasvim malo sužuje prema usnom rubu. Ima debelu okruglu bazu.

Stanje: U staklenoj masi vide se mnogi mjehurići zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Domaće staklo, XIX stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1136,)

78. K a l e ž

Bezbojno staklo, mat rezano

Visina 246 mm, ϕ otvora 105 mm

Baza je okrugla, nad njom se diže noga prekinuta istaknutim prstenom. Kupa kaleža je polukuglastog oblika. S prednje strane kaleža je mat rezani medaljon s natpisom IHS. Oko medaljona su brušene zrake. Ispod medaljona su mali oblaci, kojima je s jedne strane vinova loza, a s druge žito. Poklopac je stepenasto profiliran i završava dugmetom brušenim u rozetu.

Stanje: U staklenoj masi se vide mjehurići zraka.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Kalež datiran upoređivanjem s predmetima iz Muzeja za umjetnost i obrt, Zagreb

Mrzla Vodica?

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1116)

79. V r č

Bezbojno staklo, mat rezano

Visina 206 mm, ϕ otvora 25 mm

Vrč stoji na punoj okrugloj bazi, kod koje se s njene donje strane vidi kako je staklo kidano od duhaljke. Iznad male pune noge diže se tijelo vrča kruškolikog oblika. Vrat vrča završava istaknutim lijevkom. Donji dio vrata ukrašen je nizom točkica te nizom francuskih ljljana. Na sredini plašta je bogati lisnati i geometrijski ornament. Ispod ornamenta su dvije horizontalne trake i vijenac točkica. Puna drška ide od gornjeg otvora do sredine plašta.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka. Na srednjem dijelu plašta, gdje završava drška, vrč je napuknut.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Bombelles.

Domaće staklo, XIX stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1044)

80. Vrčić

Bezbojno staklo, mat rezano, pozlačeno
Visina 121 mm, ϕ otvora 71 mm

Okrugla noga vrčića završava punom bazom. Jajolika kupa ukrašena je ovalom obojenim crvenom bojom unutar koga je natpis SOUVENIR. Iznad medaljona su dvije grane s cvijećem, a ispod tri crno obojena lista. Od ovala prema drški je vegetabilni ornamenat. Vrčić ima malu, punu dršku. Usni otvor je pozlaćen.

Stanje: Drška napuknuta, pozlata i boje oštećene.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Domaća staklana, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1137)

81. Stalak za svijeću

Svijetlo zeleno staklo

Visina 218 mm, ϕ otvora 76 mm

Baza stalka stožastog je oblika. Međutim rub baze savinut je prema gore, tako da baza zapravo izgleda stepenasto profilirana.. Noga je šuplja, donji dio oblikovan kao baluster, gornji u kuglu koja s vanjske strane ima valovitu traku. Kupa ima zvonoliki oblik.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Grims, Varaždin.

Domaće staklo, XIX stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1130)

82. Boca

Svijetlo zelenkasto staklo

Visina 266 mm, ϕ otvora 37 mm

Od debelog dna diže se cilindrična boca koja se prema grlu suzuje. Boca je razdijeljena s četiri pregrade.

Stanje: U staklenoj masi mnogo mjehurića zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Domaće staklo, XIX stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1151)

83. Boca

Bezbojno staklo, brušeno

Visina 190 mm, ϕ otvora 41 mm

Od debelog dna boca se lagano suzuje prema istaknutom prstenu kojim završava grlo boce. S prednje strane plašta slijedeći su inicijali:

A S

Boca ima ravan čep koji s gornje strane ima brušenu rozetu.

Stanje: Nečisto staklo, puno zrnaca pijeska.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Domaće staklo, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1107)

84. B o c a

Bezbojno staklo

Visina 236 mm, ϕ otvora 39 mm

Od debljeg dna diže se zvonoliki plašt koji završava dugim vratom i polukružnim istaknutim prstenom. Na donjem dijelu plašta prilijepljen je komadić stakla s utisnutom mjerom: 0,5.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Domaće staklo, XIX stoljeće

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1152)

85. K a n d i l o

Svijetlo zelenkasto staklo

Visina 231 mm, ϕ otvora 86 mm

Kandilo je stepenasto profilirano, a završava okruglim otvorom. Na vrhu kandila te na istaknutim dijelovima profilacije, prilijepljene su male okrugle uške.

Stanje: U staklenoj masi mnogo mjehurića zraka i zrnca pijeska. Na jednom mjestu napuknuta.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Šaban.

Domaće staklo, prva polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1101)

Osredek

1839. godine osniva Vilhelmina Kulmer staklanu Osredek koja posluje sve do 1904. godine. Isprva u njoj rade pretežno Česi, međutim kasnije i mnogi domaći radnici. Od jednostavnih predmeta u staklani se proizvodi i vrlo raskošna roba u raznim staklarskim tehnikama.

86. S v i j e ć n j a k

Svjetlije ružičasto staklo prevučeno tamnije ružičastim.

Visina 170 mm, ϕ otvora 43 mm

Donji dio svijećnjaka sastoji se od male noge i stepenasto profilirane baze, te cilindričnog stalka za samu svijeću. Svijećnjak ima cilindričan poklopac.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Predmet datiran upoređivanjem predmeta iz zbirke stakla Muzeja u Samoboru, te privatnih zbirka iz Samobora.

Osredek, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1157)

87. F l a k o n

Bijelo opalno staklo, brušeno

Visina 130 mm, ϕ otvora 21 mm

Dno flakona osmerokutno je brušeno. Iznad se diže plašt brušen u osam polja koja su u gornjem najširem dijelu polukružno završena.

Od sredine flakon se sužuje prema osmerokutnom grlu koje završava istaknutim lijevkom. Od gornjeg otvora pa do sredine plašta savija se puna drška flakona. Ima piramidalno brušeni čep.

Stanje: Vrh čepa okrhnut.

Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Nikole Pečornika, Varaždin. Predmet datiran upoređivanjem predmeta iz zbirke stakla Muzeja u Samoboru, te privatnih samoborskih zbirki.

Osredek, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2048 Sl. 32)

88. B o c a

Svijetlo zeleno opalno staklo

Visina 149 mm, ϕ otvora 40 mm

Od okrugle baze boca se sužuje i preko male profilacije prelazi u vrat koji završava istaknutim prstenom. Čep je polukružno oblikovan.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka i zrnca pijeska.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Predmet datiran upoređivanjem eksponata u Muzeju u Samoboru.

Osredek, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2637)

89. V r č

Modro staklo, brušeno

Visina 290 mm, ϕ otvora 53 mm

Kruškoliki vrč, brušen u osam ploha, završava širokim vratom i istaknutim lijevkom. Puna drška savija se od gornjeg otvora do sredine tijela vrča.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Predmet datiran upoređivanjem predmeta iz privatnih samoborskih zbirki.

Osredek, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1075)

90. Č a š a n a n o z i

Bezbojno staklo

Visina 190 mm, ϕ otvora 86 mm

Iznad stepenaste baze je puna okrugla noga prekinuta s dva polukružno profilirana prstena. Kupa je zvonoliko oblikovana.

Stanje: U staklenoj masi vide se mjehurići zraka.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Predmet datiran upoređivanjem predmeta iz zbirke stakla Muzeja u Samoboru.

Osredek, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1117)

91. Vrčić

Bezbojno staklo, mat rezano, pozlačeno

Visina 85 mm, ϕ otvora 58 mm

Vrčić ima debelo okruglo dno nad kojim se diže tijelo profilirano u blagu S liniju. Na prednjem dijelu vrčića prikazan je pejzaž sa spomenikom unutar koga je medaljon s inicijalom: R

Ispod usnog ruba je lisnati vijenac. Ispod vijenca započinje drška koja se savija do baze.

Stanje: Napuknut je. Pozlata skoro sasma nestala.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Srećka Jakomini, Varaždin.

Predmet datiran upoređivanjem eksponata iz Muzeja u Samoboru.

Osredak, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1039)

Zvečevo

1842. godine osniva Lobmayer staklanu u Zvečevu. Suvlasnik je Sigismund Hondl, koji 1857. postaje vlasnik staklane. Već prvih godina rada izvode izvanredno kvalitetne predmete. Staklana mijenja mnoge vlasnike, dok 1902. godine ne padne pod stečaj.

92. Boca

Bezbojno staklo, brušeno

Visina 27,9, ϕ otvora 67 mm

Donji dio baze ima zvjezdastu rozetu, dok je gornji dio valjkasto brušen (Walzenschliff). Tijelo boce kruškastog je oblika, višestrano brušeno. Na donjem dijelu vrata je istaknuti pravokutan prsten. Čep je polukružan i višestrano brušen.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Predmet datiran upoređivanjem eksponata Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu.

Zvečevo, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2641)

93. Flakon

Bezbojno staklo, brušeno

Visina 120 mm, ϕ otvora 33 mm

Flakon ima polukružan oblik, valjkasto je brušen (Walzenschliff) i završava malim polukružnim prstenom. Ima čep, isto tako valjkasto brušen.

Stanje: Na više mjesta okrhuto.

Bilješka: Nepoznata provenijenca.

Predmet datiran upoređivanjem s eksponatima iz Muzeja za umjetnost i obrt, Zagreb

Zvečevo, druga polovina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2640)

94. Č a š a

Svijetlo zeleno staklo, brušeno, pozlačeno

Visina 124 mm, ϕ otvora 93 mm

Donji dio baze brušen je u zvjezdastu rozetu. Iznad baze je istaknuti osmerostrani prsten koji unutar svakog polja ima malu zvjezdastu rozetu. Konično profilirana osmostrana čaša završava malo uvučenim usnim rubom. U gornjem dijelu plašta brušeni su u svakom polju po jedan krug unutar koga je slovo. Slova čine slijedeći natpis:

ZWECHEWO

Na usnom rubu te okolo krugova je zlatni lisnati ornament.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Nikole Pečornika, Varaždin Zvečevo, sredina XIX stoljeća

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2042)

95. Č a š a

Bezbojno staklo, brušeno i mat rezano

Visina 127 mm, ϕ otvora 88 mm

Čaša stoji na okrugloj bazi koja je s vanjske strane valovito brušena (Walzenschliff). Iznad nje se diže konično profiliran plašt koji je ukrašen šahovskim poljima. Između njih je grana s cvjetićima, zatima grana s cvijetom i medaljonom unutar koga je na tratini spomenik s natpisom: FREUNDSCHAFT. Desno na spomenik se naslanja putto, koji u lijevoj ruci drži cvijet.

Stanje: Okrhnuta na usnom rubu, kod baze napuknuta.

Bilješka: Nepoznate provenijence.

Zvečevo?

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1040)

96. Č a š a n a n o z i

Crveno staklo, prevučeno bezbojnim, brušeno

Visina 195 mm, ϕ otvora 107 mm

Baza brušena u niz latica, s donje strane ima bogatu rozetu. Bezbojna noga, višestrano brušena, prekinuta je istaknutim prstenom. Osmostrana kupa završava malo uvučenim usnim otvorom.

Stanje: Očuvanost dobra.

Bilješka: Predmet potječe iz zbirke Nikole Pečornika, Varaždin

Zvečevo?

Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 2037 Sl. 33)

97. K o š a r i c a

Crveno staklo, prevučeno bezbojnim, brušeno

Visina 140 mm, ϕ otvora 123 mm

Donji dio baze brušen je u zvjezdastu rozetu. Između baze i zvonoliko oblikovane deseterostrane košarice je polukružni prsten. Rub košarice brušen je u male laticice. Ima bezbojnu punu, okruglu ručku.

Stanje: Očuvanost dobra.
Bilješka: Nepoznata provenijenca.
Zvečevo?
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1067)

98. Č a š a

Crveno staklo prevučeno bezbojnim, brušeno.
Visina 130 mm, ϕ otvora 93 mm
Baza čaše je osmerokutna i ravno brušena. Čaša je zvonolikog oblika, brušena u osam polja. Usni rub skošen je prema unutra. Na prednjem dijelu čaše su inicijali: IM
Stanje: Očuvanost dobra.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.
Zvečevo?
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1125)

99. Č a š a

Crveno staklo, prevučeno bezbojnim, brušeno
Visina 130 mm, ϕ otvora 93 mm
Čaša ista kao Inv. br. 1125.
Stanje: U donjem dijelu čaša je napuknuta.
Bilješka: Predmet potječe iz dvorca Maruševac.
Zvečevo?
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1125)

100. F l a k o n

Crveno staklo, prevučeno bezbojnim, brušeno
Visina 83 mm, ϕ otvora 33 mm
Donji dio baze ima lijepu zvjezdastu rozetu. Od baze flakon se naglo širi, da bi se zatim ponovno suzio do osmostrano brušenog prstena. Vrat je brušen u osam ploha, a završava istaknutim šesterostranim bezbojnim prstenom. Čep je polukružan i brušen u rozetu.
Stanje: Očuvanost dobra.
Bilješka: Predmet potječe iz privatne zbirke Srećka Jakomini, Varaždin
Zvečevo?
Gradski muzej Varaždin (Inv. br. 1042)

III

Iako malobrojna, zbirka stakla Gradskog muzeja Varaždin daje posjetiocu ovog Muzeja sjeverne Hrvatske uvid u staklarsku umjetnost od XVI — XIX stoljeća.

U njoj su obuhvaćeni dragocjeni primjerci staklarske umjetnosti Češke, Austrije, Murana, te domaćih staklarskih radionica (Zvečevo i Osredok). U zaključku bih se posebno osvrnula na nekoliko staklarskih proizvoda koji svojom odličnom kvalitetom zaslužuju da budu prezentirani i u velikim zbirkama stakla.

U tom smislu ističem vrč (Br. 1) porijeklom iz Češke, rađen po uzoru na proizvode Murana. Iako ga na osnovu analognog materijala datiram u XVI stoljeće, pa stoga ima izgled renesansnog vrča, na njemu se osjećaju tragovi retardirane gotike (rebra). Svojom kvalitetnom obradom izdvaja se i vrč s pokolpcem (Br. 3) iz Češke, koji datiram u prvu polovicu XVIII stoljeća. Lokalnog je značenja boca (23) koja na srednjem dijelu plašta ima inicijale LE, na osnovu kojih se pretpostavlja da je ista poklonjena Ladislavu Ebneru, autoru prve povijesti grada Varaždina (1827). Među izvanrednom zbirkom prevučenog stakla (Überfangglas) XIX stoljeća ističem pored interesantno i bogato oslikane čaše (Br. 30) i čašu poklonjenu Ljubici Pisačić rođenoj Kukuljević (Br. 27).

Već dulje vrijeme osjećala se potreba za sistemskim sređivanjem i katalogiziranjem postojećeg fundusa stakla u Gradskom muzeju Varaždin, te se nadam da je obrađeni materijal dao skroman doprinos kompletiranju još uvijek nedovoljno jasne slike vrijednog materijala deponiranog po muzejskim ustanovama u Hrvatskoj, a osobito u vezi s domaćim staklarskim radionicama Osredek i Zvečevo.

DIE GLASSAMMLUNG DES STADTMUSEUMS VARAŽDIN

In zwei Räumen im ersten Stock des südlichen Trakts der Alten Burg hat eine kleine, doch sehr wertvolle Sammlung von Glas ihren Platz gefunden. Zum erstenmal wurde sie den Besuchern anlässlich der 40. Jahresfeier des Museums vollständig zur Schau gestellt. Obgleich von lokalem Gepräge, sind viele der 230 Sammelstücke wahrhaft Raritäten, nicht nur für unser engeres, sondern auch für ein weiteres Gebiet, während die übrigen Gegenstände eine Übersicht der Glaskunst einheimischer und fremder Werkstätten des 19. Jahrhunderts geben. Der Grossteil dieser Sammlung entstand durch Schenkungen von Varaždiner Bürgern, das übrige wurde abgekauft. Besonders hervorzuheben sind Errungenschaften, die durch Aufopferung der Enthusiasten Srećko Jacomini und Dr. Nikola Pečornik erworben wurden. Eine besondere, kostbare Gesamtheit bilden die aus dem Schloss Maruševac stammenden Gegenstände, sie präsentieren die Kunst Muranos in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts.

Diese Beilage umfasst nur die wertvollsten Gegenstände der Sammlung in Form eines Katalogs mit einer Einteilung nach Jahrhunderten und Werkstätten.

Sl. 22

Sl. 23

Sl. 24

Sl. 25

Sl. 26

Sl. 27

Sl. 28

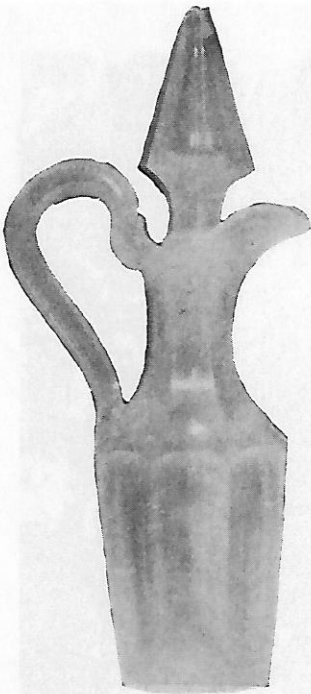
Sl. 29

Sl. 30

Sl. 31

Sl. 32

Sl. 33